

ИНТЕРВЈУ ЗА МИА - Скопје, 2 февруари 2013

Блерим Беџети, министер за правда

Неодамна изјавивте дека со измените на Изборниот законик се исполнети условите за демократски и фер локални избори. Но, опозицијата смета дека не се исполнети сите препораки на ОБСЕ/ОДИХР во однос на Изборниот законик. Како ги коментирате опозициските забелешки?

- Прашањето на измените на Изборниот законик не е завршено прашање, напротив во однос на таа тема се продолжува во континуитет. Имено Собранието на Република Македонија ги усвои измените на Изборниот законик кои се однесуваат на локалните избори. Измените кои беа прифатени во Собранието се со приоритет во делот на локалните избори, а во наредниот период ќе продолжиме во делот на парламентарните и претседателските избори кои исто така се дел од препораките од ОБСЕ/ОДИХР и Венецијанската комисија.

Самите членови на Работната група побараа прво да заврши постапката во Собранието, каде на предлозите имаше доставено повеќе амандмани. Значи Министерството за правда, односно Владата на Република Македонија ќе направи се што е во рамките на нејзината надлежност во однос на продолжување со работа на Работната група.

Дали се направени измени во Изборниот законик кои се однесуваат на гласањето на дијаспората, имајќи предвид дека на последните избори беа забележани слабости?

- Работната група при Министерство за правда расправаше околу измените на Изборниот законик, односно околу гласањето на дијаспората, при што приоритет даде на измените на Законот кој се однесува за локалните избори како дел од дадените препораки од ОБСЕ/ОДИХР, а истовремено продолжува континуирано да се работи со цел да бидат вградени сите препораки дадени од ОБСЕ/ОДИХР вклучувајќи го и гласањето на дијаспората, која претставува приоритет и силна волја на Владата на Република Македонија.

До каде е постапката за измените и дополнувањата на Законот со кој целосно ќе се уреди материјата за вршење на проценка и ќе се обезбеди уставното право за утврдување на пазарната вредност на предметот на проценка при експропријациите?

- На крајот на минатата година се извршија и првичните формални и неопходни активности за започнување со работа на проценувачите во Република

Македонија. Имено со формирањето на Комората на проценувачи формално започнаа со работа проценувачите во Република Македонија.

На основачкото Собрание беа усвоени и основните акти на Комората како што се Деловникот за работа, Статутот на Комората, Правилникот за дисциплинска одговорност и Програмата за работа на Комората на проценувачите.

Се изврши и избор на претседател на Комората на проценувачите. Процените се неопходни и се вршат во сите случаи на пренос на правото на сопственост, кога се определува вредноста на капитал во случаи во кои доаѓа до промена на вредноста и структурата на капиталот и при статусни промени, во постапки на стечај и ликвидација, при финансирање и подигање на хипотекарен и заложен кредит, при пребивање на побарувања во постапка за експропријација, оданочување со даноци на имот, инвеститорски консалтинг и во други случаи предвидени со закон.

Владата на Република Македонија оцени за потребно да се донесе предметниот закон при што целосни ќе се уреди материјата за вршење на промена и се обезбеди уставното право за утврдување на пазарната вредност на предметот на промена при експропријациите, како и при определување на вредноста на капиталот на друштвата во сите случаи кога доаѓа до промена на вредноста и структурата на капиталот, во стечајните постапки, при финансирањето и кредитирањето, и други случаи предвидени со закон.

Заради горенаведеното во насока на обезбедување на економска стабилност на пазарот, се востанови дејноста промена.

Во фаза на донесување е Предлог законот за изменување и дополнување на Законот за медијација. Што поконкретно предвидуваат овие измени и дополнувања?

- Со Предлог законот за изменување и дополнување на Законот за медијација се воведува субвенционирање на медијацијата од државата, како резултат на определбата на државата за поуспешно функционирање на концептот на медијација во Република Македонија.

Субвенционирањето на медијацијата од страна на државата има за цел стимулирање на процесот на медијација во Република Македонија и уверување на страните во праксата за бенефициите од постапките за медијација, без притоа да трпат определени финансиски импликации.

Имено со Предлог законот за изменување и дополнување на Законот за медијација се предвидува дека државата ја субвенционира постапката за медијација доколку бидат исполнети следните услови: постапката за медијација била спроведена пред започнување на судска постапка, една од страните во постапката за медијација е физичко лице, медијаторот го пријавил предметот за медијација како завршен во Регистарот за евиденција на постапките за медијација, и ако медијаторот презентирал трошковник на пропишан образец за наплатени трошоци на постапката за медијација и наградата на медијаторот. Воедно се пропишува дека државата субвенционира само една постапка за

медијација помеѓу исти страни за еден спорен однос со цел спечување можни злоупотреби и ист спорен однос помеѓу исти странки да се користат субвенции од државата.

Условите во затворите во државата се уште не се на посакуваното ниво. Каква е моменталната состојба во затворите и дали конечно подобрите условите ќе станат реалност ?

- Во однос на забелешките дадени во извештаите на Комитетот против тортура од Советот на Европа можам да кажам дека за прв пат по многу извештаи од КПП нотирани се позитивен напредок.

Во таа смисла по препорака на Комитетот подобрени се условите во најкритичните делови. Доекипирани се и подобро организирани се чуварските служби, а донесени се редица куќни правила и програми за рехабилитација. Направена е реконструкција на постоечките објекти и подобрен е статусот на вработените.

Во еден од нотираниите факти се спомнува - злоупотреба во секторот обезбедување. Во тој дел има изработено Упатство за внатрешна контрола кое упатство секој затвор поединечно треба да го применува.

Со новите законски и подзаконски акти се настојува да се превенира и да се спречи злоупотребата во затворите.

Поведена е дисциплинска постапка против 42 вработени, а на 5 лица им престанал работниот однос. Исто така важно е да напоменеме дека ригорозно се постапува со сите кои ја злоупотребуваат службената должност и безбедноста на затворениците.

Но морам да напоменам дека не очекуваме се да се смени преку ноќ. Најголем проблем е пренаселеноста, која ќе се реши со скорешно отварање на Кумановскиот затвор. Во наредниот период се очекува да почне изградбата на првата фаза објекти во комплексот Идризово-проект кој во неколку етапи треба да финансира со целосно нов казнено-поправен дом.

На последниот неформален состанок на министрите за правда и за внатрешни работи, што се одржа во Даблин, во рамки на ирското Претседателство со Советот на ЕУ учествувавте и Виe. Кои беа приоритетните прашања на дискусија?

- Темите околу кои дискутираа министрите за правда од земјите членки на ЕУ, како и од земјите кандидати за членство во Унијата, беа посветени на постапки во преку-гранични случаи на стечај, заштита на личните податоци, како и заштита на основните права на граѓаните на ЕУ, активности за справување со говор на омраза и нетолеранција, како и борба против расизмот и антисемитизмот.

Во тој контекст, министрите беа едногласни дека е потребно ревидирање на Регулацијата за постапките за стечај, преку поедноставување на формалностите со кои се регулира реципрочно признавање и извршување на пресудите во работи на прекугранични случаи на стечај, а со цел за поефикасни стечајни постапки во прекуграничните односи, кое воедно е едно од приоритетите на Ирското претседателство.

Исто така беше изразена взаемна согласност и волја за промовирање на човековите права преку превземање на мерки за казнување на насилство или омраза насочена против лица кои припаѓаат на одредена раса, боја, религија, национално или етничко потекло, како и казнување на извршувањето на таквите акти на јавно ширење или дистрибуција на плакати, слики или друг материјал.

Какви се Вашите очекувања за правдата во Република Македонија во 2013 година?

- Со оглед на активностите кои ги има преземено Министерството за правда, а се прикажани во годишниот извештај за 2012 година, односно во смисла на изготвените закони и подзаконски акти кои се усвоени и донесени од страна на Собранието на РМ или други закони и подзаконски акти кои се во постапка, очекувам успешна и професионална имплементација на законите и подзаконските акти од страна на судовите и другите државни институции кои се надлежни за нивната примена. Тоа не значи дека во 2013 година нема да има и други активности, напротив Министерството за правда и понатаму ќе продолжи со истото темпо на реализација на Програмата на Владата на Република Македонија во делот на донесување, изменување или дополнување на одредени закони кои се во надлежност на ова Министерство, а посебно сакам да нагласам дека Министерството за правда и понатаму ќе се залага за целосно усогласување на меѓународните конвенции, односно на правото на ЕУ со националното право на Република Македонија, како и спроведување на стручни обуки за судиите, јавните обвинители и други лица во насока на професионализација на кадрите заради правилна примена на законите.

Даниела Маркоска-Алексовска

###